

4841

DTO Kasım 2004 Ayı Basın Bülteni

Sirküler No: 493/ 2004

Sayın Üyelerimiz,

DTO AB Bülteni

Kasım 2004

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

17 ARALIK YAKLAŞIRKEN AVRUPA'DAN YÜKSELEN FARKLI SESLER

Türkiye-Avrupa Birliği arasında tam üyelik müzakerelerinin başlayıp başlamayacağına karar verilecek tarihi 17 Aralık Zirvesi giderek yaklaşırken Zirve'de karar verici mercii konumunda olan Avrupalı liderler konu ile ilgili görüşlerini açıklıyor.

Hollanda Dış İşleri Bakanı Bernard Bot, Türkiye'nin reform sürecine devam etmesi halinde Türkiye-Avrupa Birliği arasında tam üyelik müzakerelerinin 2005 yılında başlayacağını düşünüyor. Öte yandan Bot'a göre, müzakereler en az on yıl sürecek ve Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği yaklaşık olarak 2015 yılında gerçekleşecek. Hollanda hükümetinin görüşleri ülkenin Avrupa Birliği Dönem Başkanı olması nedeniyle önem taşıyor ve Dönem Başkanı olarak Hollanda diğer Üye Devletler'in Türkiye ile müzakerelerin başlaması hakkındaki pozisyonlarını da öğrenmeye çalışıyor. Bot, 6 Ekim 2004 tarihinde yayımlanan 2004 Türkiye Düzenli İlerleme Raporu ile ilgili şu yorumlarda bulunuyor: "Raporda yazıldığı üzere; Türkiye, dinsel özgürlükler konusunda reform sürecini hızlandırılmalıdır. Raporda yer alan, Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının kesintiye uğraması durumunda Avrupa Birliği'nin müzakereleri durdurabilmesi maddesi ise hiçbir zaman uygulamak istemediğimiz bir önlem."

MÜSLÜMAN ve DEMOKRATİK TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİĞİ MEDENİYETLER ÇATIŞMASINA EN İYİ CEVAP

Türkiye ile müzakerelerin bir an önce başlamasını savunan bir diğer ülke ise Belçika. Almanya'da Başbakan Gerhard Schröder ile görüşen Belçika Başbakanı Guy Verhofstadt düzenlenen ortak basın toplantısında, "Türkiye ile Avrupa Birliği üyelik müzakereleri sadece üye olup olmaması konusunda yapılacak, 'İmtiyazlı ortaklık' ise bir seçenek değil. Ankara Anlaşması ile Gümrük Birliği ile Türkiye'yle zaten imtiyazlı ortaklık var." dedi.

TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ ile İLGİLİ TASLAK AVRUPA PARLAMENTOSU RAPORU TARTIŞMA YARATTI

Avrupa Parlamentosu'ndaki en büyük parti grubu olan Avrupa Halkları Partisi'ne mensup Hollandalı parlamenter Camiel Eurlings tarafından hazırlanan Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği ile ilgili rapor, komisyonda 26 Ekim'de ilk kez görüşüldüğünde Yeşiller, Sosyalist ve Liberaller Grubu'na mensup bazı parlamenterler tarafından şiddetle eleştirildi. Bu gruplara mensup bir çok üye, raporun çok sert olduğunu savunarak çeşitli değişiklik önermelerinde bulundular. 550 değişiklik önergesi sonucunda Türkiye hakkında oldukça olumsuz görüşler içeren raporun neredeyse tümüyle yeniden şekillendirilmesi gündeme geldi.

Rapor ile eleştirilen maddelerden birkaçı şöyle:

- Türkiye ile müzakerelerin ancak Kopenhag kriterlerini tam olarak yerine getirmesi ve bunu hem teori hem de pratikte göstermesinden sonra başlaması gerekliliği
- Kıbrıs'ın tanınması,
- Türkiye-Ermenistan sınırının açılması
- Alevilerin bir dini azınlık olarak tanınması
- Türkiye'nin jeopolitik önemine değinilmemesi
- Türkiye'nin üyeliğinin Avrupa Birliği'ne sağlayacağı ekonomik yarardan ve medeniyetler arasındaki uzlaşma ile dinler arasındaki barışa yapacağı katkıdan bahsedilmemesi

Raporda aynı zamanda Komisyon ve Konsey'in, her sene Türkiye'nin siyasi kriterlere uyup uymadığına, o yıl içinde görülen işkence davalarına vb. dair bir rapor hazırlayıp, Avrupa Parlamentosu ve diğer Üye Devletler'in parlamentolarına sunmaları gerektiği belirtiliyor. Türk otoritelerinin işkence, aile içi şiddet, yolsuzluk problemlerine karşı önlem alması isteniyor.

GÜNCEL HABERLER

AB POLİTİKALARI

YENİ KOMİSYON 22 KASIM TARİHİNDE 5 YILLIK GÖREVİNE BAŞLADI

18 Kasım tarihinde Avrupa Parlamentosu'nda gerçekleştirilen güven oylamasını takiben, José Manuel Barroso başkanlığındaki 25 yeni üyeden oluşan yeni Komisyon, 22 Kasım tarihinde göreve başladı. Barroso, 27 Ekim'deki Avrupa Parlamentosu oylamasında yeterli siyasi desteği alamayacağını ve oylamanın sonucunun olumlu olmayacağını anladığında, ilk sunduğu ekibi yeniden düzenlemişti. Avrupa Parlamentosu'nun istekleri doğrultusunda, yeni komisyonda iki komisyonerin çekilmesi ve bir komisyonerin görevinin değiştirilmesi Avrupa Parlamentosu vekilleri tarafından memnuniyetle karşılandı. Bu bağlamda, "adalet, özgürlük ve güvenlik" alanında İtalyan Dış İşleri Bakanı Franco Frattini, tartışmalı bir isim olan Rocco Buttiglione'nin ve "enerji" alanında Letonyalı Andris Piebalgs, Letonyalı Ingrida Udre'nin yerine geçmiş, Macar László Kovács enerji bölümünden vergilendirme ve gümrük birliği alanına transfer edilmiştir.

Haftalar süren siyasi belirsizlikten sonra, Parlamento'daki bütün ana siyasi gruplar 15 ve 16 Kasım'daki Parlamento oturumlarında Başkan Barroso'nun yaptığı üç görev değişikliğine destek vereceklerini belirttiler. Avrupa Parlamentosu 18 Kasım tarihinde yeni Barroso Komisyonu'nun listesini onayladı. Yeni Komisyon 449 kabul, 149 ret ve 82 çekimser oyla Parlamento tarafından onaylandı. En geniş üç siyasi grup olan muhafazakar Avrupa Halkları Partisi (EPP) Avrupalı Sosyalistler Partisi (PES) ve Avrupa Liberal, Demokrat ve Reformist Partisi Barroso'ya desteklerini ilettiler.

22 Kasım 2004 itibarıyla göreve başlayan yeni komisyon, 5 yıl boyunca görev yapacak.

LİTVANYA: ANAYASAYI ONAYLAYAN İLK ÜYE DEVLET

Litvanya Parlamentosu 84 kabul, 4 ret ve 3 çekimser oyla 20 Ekim tarihinde Avrupa Konseyi tarafından imzalanan Avrupa Birliği Anayasası'nın metnini onayladı. 11 Kasım'da yapılan oylama ile Litvanya, antlaşmayı onaylayan ilk Avrupa Birliği Üye Devleti oldu. Yeni merkez-sol hükümeti, Anayasa'nın referandum yerine Parlamento'ya sunulmasına kısa bir süre önce karar vermişti.

GENİŞLEME

ROMANYA : İKİ MÜZAKERE BAŞLIĞI DAHA KAPANDI

16 Kasım'da Romanya, "Çevre" ve "Diğer" müzakere başlıklarını tamamlayarak tam üyelik yönünde bir adım daha attı.

REKABET

KOMİSYON ALMAN GEMİCİLERİNİN LEHİNE GEMİDE EĞİTİM YARDIMINI ONAYLADI

16 Kasım tarihinde Komisyon, 1998-2003 yılları arasında yıllık bazda olduğu gibi, gelecek 10 yıl için (2004-2013) Alman denizcilik eğitim yardımını onayladı. Yardım rejimi Alman ticari gemilerinde teknik denizcilik bilgisini ve uzmanlığını korumaya yardım edecek.

VERGİLENDİRME

KDV VERGİSİNİ BASİTLEŞTİRMEK İÇİN "ONE-STOP-SHOP" SİSTEMİ

29 Ekim tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından, diğer Avrupa Birliği üyeleri ile sınır-ötesi ticaret yapan tüccarların uyması gereken mevcut KDV vergisi sisteminin basitleştirilmesi doğrultusunda bir önerge teklifi verildi.

Önerge teklifi ile getirilen değişiklikler şunlardır:

Önerge ile getirilen en büyük yenilik olan one-stop-shop sistemi, bir hizmet sürecinin tümünün tek bir kurum tarafından gerçekleştirilmesi anlamına geliyor ve tüccarın Avrupa Birliği nezdindeki aktiviteleri için ödemesi gereken KDV yükümlülüklerini içinde bulunduğu Üye Devlet'ten yerine getirebilmesini sağlıyor. Sistem, tüccarın Üye Devletler'e yapacağı tüm tedarikler için tek bir KDV oranı kullanmasına izin veriyor. Sistemin getirdiği bir diğer yenilik ise tüccarın KDV beyanlarını tek bir elektronik portal ile internet üzerinden yapabilmesi ve bu portal aracılığıyla işbu beyanların tüccarın ticaret yaptığı diğer Avrupa Birliği ülkelerine de iletilmesi. Önergeye göre, Tüccar, KDV vergisini direk olarak verginin uygulanması gerektiği ülkeye ödeyecek. Avrupa Birliği Üyesi vatandaşı olmayan tüccarlara da sistemi kullanma fırsatı tanınacak.

İSTİHDAM

2003 YILINDA BÖLGESEL İŞSİZLİK ORANLARI %2 ve %31.8 ORANLARINDA DEĞİŞTİ

2003 yılında Avrupa Birliği'nin 25 ülkesi genelinde (AB-25) bölgesel işsizlik oranları, İtalya'nın Bolzano / Bozen bölgesinde %2'den Fransa'nın Réunion Adası'nda %31.8'e ulaşarak, önemli ölçüde farklılık gösterdi. AB-25'in tamamında 2002 yılında %8.9 olan işsizlik oranı 2003 yılında %9.1 oranına ulaşarak hafif bir artış gösterdi ve bu artış bölgelere de yansdı : AB-25'in 254 bölgesinin %60'ında işsizlik oranı arttı. Genç nüfusun işsizlik oranları %4.5 ile %58.4 arasında değişti.

2003 yılında 254 bölgeden 53'ünde işsizlik oranı %4.5 ya da daha düşük olarak seyretti (bu oran %9.1 olan AB-25 ortalamasının yarısına denk düşmektedir). Söz konusu 53 bölgenin dağılımı şu şekildedir : 12

Hollanda bölgesinden 11'i, 9 Avusturya bölgesinden 8'i, 18 İngiliz bölgesi ve 8 İtalyan bölgesi. Kıbrıs ve Lüksembourg'un da işsizlik oranları %4.5'in altında olup Belçika, Çek Cumhuriyeti, İrlanda, Macaristan, Portekiz ve İsveç'te birer bölge ile bu oranın altında işsizliğe tanık olmuştur. Diğer bir aşırı uçta yer alan 25 bölgede ise işsizlik oranları %18.2'den yüksek olmuştur (bu oran AB-25 ortalamasının iki katıdır). Bu bölgelerin dağılımı ise şu şekildedir : Polonya'nın 16 bölgesinden 10'u, 5 Alman bölgesi, 4 Fransız bölgesi (hepsi denizaşırı bölgeler), 3 İtalyan bölgesi, 2 Slovak bölgesi ve 1 İspanyol bölgesi.

Bölgesel işsizlik ile ilgili veriler, Avrupa Birliği İşgücü Anketi'ne göre derlenmiş olup, Avrupa Birliği'nin resmi İstatistik Kurumu EUROSTAT'ın 9 Kasım tarihinde yayımladığı "2003 Yılında Avrupa Birliği'nde Bölgesel İşsizlik ve Aday Ülkeler" raporundan alınmıştır.

ÇEVRE

HAVA KİRLİLİĞİNİN AZALTIILMASINA YÖNELİK EYLEM PLANI KAMU İSTİŞARESİNE AÇILIYOR

Avrupa Komisyonu halihazırda, hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak hazırlanan yeni ve kapsamlı Avrupa Eylem Planı'na veri oluşturması amacıyla, bahis konusu Eylem Planı'na dahil edilecek araçlar konusunda kamudan bilgi topluyor.

2005 yılı ortasına kadar tamamlanması planlanan söz konusu Eylem Planı'nın insan hayatına önemli etkileri olacağı düşünülüyor. Bu nedenle, Avrupa Komisyonu, mümkün olabildiğince çok sayıda kişinin görüşüne başvurabilmek amacıyla internet üzerinden ulaşılabilecek bir istişare ortamı oluşturuyor. 1 Aralık 2004 tarihinde başlayacak istişare süreci 31 Ocak 2005 tarihinde sona erecek olup, sonuçlarının 2005 yılı Mart ayı içerisinde yayımlanması bekleniyor.

Hava kirliliği, her Avrupa vatandaşının yaşam süresinin yaklaşık 9 ay kısalmasına yol açıyor. Ayrıca yapılan son araştırmalar, her yıl yüksek ozon seviyesine bağlı olarak 22.000 prematüre ölümün gerçekleştiğini; parçacık kirlenmesi (*particulate pollution*) sebebiyle yaşam sürelerinin 3 ila 14 ay arasında kıaldığını; Avrupa'daki ormanların % 23'ünün asit yağmuru, Avrupa ekosistemlerinin % 63'ünün ise nitrojen tortularının çökmesi tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor.

Hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak geçmişten günümüze belirli bir ölçüde ilerleme sağlandı ise de halen bu alanda büyük çaba sarf edilmesi gerekiyor. Bu çerçevede, motorlu araçlar için belirlenecek yeni egzoz emisyon standartlarının, ulaştırmanın daha temiz bir şekilde gerçekleştirilmesine yönelik yeni metodların, hava kalitesinin artırılmasına yönelik yeni limit değerlerinin, hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak ülke bazında veya sektör temelinde belirlenecek objektifler ile kamu sağlığının iyileştirilmesine ve çevrenin korunmasına yönelik olarak belirlenecek ileriye dönük hedeflerin söz konusu Eylem Planı'na dahil edilmesi büyük önem taşıyor.

ULAŞIM

AB VE ABD DENİZ KONTEYNİR GÜVENLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN ÖNLEMLER KABUL ETTİ

15 Kasım'da, deniz konteynir taşımacılığı güvenliği güçlendirmeye yönelik ilk önlemler Avrupa Birliği (AB) ve ABD tarafından kabul edildi. Bu önlemler, kabul edilebilir karşılıklı güvenlik standartları ve endüstriyel ortaklık programları aracılığıyla yasal ticareti kolaylaştırmaya yönelik olup, AB-ABD Gümrük Anlaşması'nın ticaret güvenliği işbirliği kapsamında genişletilmesi çerçevesinde kabul edildi (22 Nisan 2004 tarihinde Washington'da imzalanmış).

AB-ABD Ortak Gümrük İşbirliği Komitesi çerçevesinde kabul edilen önlemler bir bilgi değişim ağının yaratılması, ABD Konteynir Güvenliği Girişimi'ne katılmak isteyen tüm AB limanlarının uyması gereken asgari koşulların yer aldığı anlaşma ve uluslar arası ticarete güvenlik kontrolleri alanındaki en iyi uygulamaların tanımlanmasını kapsamaktadır. Ayrıca hem ABD hem de AB'den transit geçen sevkiyatların, gümrüklerin söz konusu transit gemileri tanınması, izlenmesi ve transit sevkiyatların risk değerlendirmesine imkan sağlamak için, transit sevkiyatlar ve gemide kalan navlun üzerine kargo bilgi değişiminin fizibilitesine yönelik bir pilot proje yer akmaktadır.

DENİZCİLİK

4-5 KASIM TARİHLERİNDE DENİZ TAŞIMACILIĞI ÜZERİNE BİR OECD ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİ

4-5 Kasım tarihlerinde Paris'te OECD tarafından deniz taşımacılığı üzerine bir çalıştay düzenlendi. Deniz Taşımacılığı Üzerine OECD Çalıştayı 3 ana konu üzerinde yoğunlaştı : **Dünya gemiciliğinde güncel trendler, Deniz güvenliğinde gelecek mücadeleler ve Standart-altı denizcilik**. Çalıştay'da değişik ülke ve kurumlardan pek çok katılımcı yer aldı, örneğin Uluslararası Deniz Ticaret Odası, Intertanko, Norveç Ticaret ve Sanayi Bakanlığı, Çin Su Taşımacılığı Departmanı, Avrupa Komisyonu, ABD Sahil Güvenliği, Uluslararası Sınıflandırma Kuruluşları Birliği...

Avrupa Komisyonu'nun Deniz Taşımacılığı Üzerine OECD Çalıştayı'nda sunduğu makalenin sonuçları arasında, **uluslararası denizcilik piyasasının halihazırdaki doruk noktasının yakında bir gerileme dönemi ile dengeleneceği** ve Avrupa Topluluğu'nun, küresel denizcilik endüstrisindeki lider konumu nedeniyle, pro-aktif bir politika izlemesi gerektiği yer almaktadır.

Çalıştay'ın ayrıntılı dokümanları aşağıdaki adreste bulunabilir :

[OECD Workshop on Maritime Transport, 4-5 November 2004 - Documentation](#)

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

DAĞITIM:

GEREĞİ:

-Tüm Üyelerimiz(WEB)

BİLGİ:

- Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri